

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Marina Minerals OÜ uuringuloa taotlusest ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus” punktile 1.1.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/232 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punktile 4.3, **otsustan:**

1.1. Anda ettevõttele Marina Minerals OÜ geoloogilise uuringu luba nr L.MU/1023226 Kadaka uuringuruumi kehtivusajaga 3 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875; aadress Jalgpalli tn 21, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 13.03.2024 geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 13.03.2024 dokumendina nr DM-127772-1, edaspidi *uuringuluba*) Kadaka uuringuruumis.

Taotletav Kadaka uuringuruum teenindusala pindalaga 26,36 ha asub osaliselt Saha külas, Jõelähtme vallas, Harju maakonnas riigile kuuluval kinnistul Mäekünka (24501:001:0725) ja osaliselt Kadaka külas, Rae vallas Harju maakonnas riigile kuuluvatel kinnistutel Salu (65301:001:3351), Kärnerisauna (65301:001:0069) ja Sauna (65301:001:3352).

Taotletavas geoloogilise uuringu läbiviimiseks on planeeritud kasutada ekskavaatorit ning teha kaevandid. Uuringuvõrgu tihedus ja jaotus valitakse vastavalt maavaralasundi ehitusele ning kvaliteedi muutlikkusele. Tarbevaru määramisel ei ulatu uuringuaukude vahekagus üle 200 m ja uurimissügavusega kuni 8 m. Uuringupuurakude arvuks on määratud maksimaalselt 25. Kaevandid on planeeritud rajada ühtlase võrguga üle uuringuruumi pindala, kaevandite vahekaugused jäävad ~150...200 m piiresse. Planeeritud on rajada maksimaalselt 35 kaevandit. Kaevandid kaevatakse kasuliku kihi lamamini või lubatud uurimissügavuseni.

Rajatud uuringupunktides määratakse kasuliku kihi paksus, kirjeldatakse maavara ja võimaluse korral selle lamami setteid. Kogu kasuliku kihi ulatuses võetakse proovid litoloogiliste erimite kaupa laboratoorseteks määranguteks (terastikulise koostise määramine, kruusa fraktsioonist füüsikalise-mehaanilised näitajad, liiva filtratsiooni omadused). Proovid võetakse intervalliga

keskmiselt 2 m. Hüdrogeoloogilistest töödest mõõdetakse uuringuaukudes vee ilmnemisel veetasemed. Uuringuruumi teenindusala ja seda ümbritseva 40 m laiuse maa-ala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan mõõtkavas 1:2000.

Taotletava uuringuruumi teenindusala näol on tegemist metsamaaga. Maapinna reljeef uuringuruumi teenindusalal on suhteliselt tasane, mõningase tõusuga põhjaosas. Maapinna absoluutkõrgused jäävad ~40- 45 m tasemele.

Uuringuruumile lähimad majapidamised asuvad ~300 m kaugusel põhja suunas Kaasiku kinnistul (24504:003:0077). Taotletav uuringuruum piirneb lõunast vahetult tootmismaaga Kulli farm (65301:013:0462).

Taotletavast uuringuruumist ~150 m kaugusel paikneb arheoloogiline kinnismälestis kultusekivi kaitsevööndiga 50 m objekti keskmest.

Uuringuruumi teenindusala ei kattu looduskaitse ega Natura 2000 alaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kaguservast vähemalt 1,7 m ja 2,1 m kaugusel asuvad Aktisaselts Loo Elekter elektrimaakaabelliinid Tellivere siseringi mast nr 1 – Kulli AJ ja Tellivere välisringi mast nr 1 – Kulli AJ (VID koodid vastavalt reib_1200 ja reib_1446; kaitsevöönd 1 m liini teljest), kattumist nende kaitsevöönditega ei esine.

Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor asub taotletava uuringuruumi teenindusalast ~3,9 km kaugusel lääne suunas.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kesk- ja lõunaosa kattub üldgeoloogilise uurimistöö Harjumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruumi teenindusalaga (loa nr YGUL/519590; loa omaja Eesti Geoloogiateenistus; kehtiv kuni 06.09.2026).

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Uuringuruumi teenindusalast ~ 2 km kirde suunas asub Maardu lubjakivimaardla (registrikaart 178) ja Kostivere turbamaardla (registrikaart 235). Ligikaudu ~ 3 km kaugusel kagu suunas asub Kulli kruusamaardla (registrikaart 838) ja Peningi turbamaardla (registrikaart 236).

Taotletava Kadaka uuringuruumi teenindusalale ei jää ühtegi Natura 2000 võrgustiku ega looduskaitseala.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogilise uuring maavara kaevandamise kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le,

keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekooseis” ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlus kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja, Maa-amet 14.03.2024 kiri nr 9-3/24/3555-2. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 eurot on tasutud 13.03.2024 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloe taotluse lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnistamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetes. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloe alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437; aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloe menetluse algatamise teate xx ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloe taotluse menetlusse võtmisest teavitati 19.03.2024 kirjaga nr DM-127772-3 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igalühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus eraisik A.Z ja Raasiku Vallavalitsus avaldasid soovi olla menetlusega kursis.

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimisüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole

kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu”. Samuti ei ole KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Marina Minerals OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitada KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet. Kuna eelhinnangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Kadaka uuringuruum ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Kadaka uuringuruum asub riigile kuuluvatel maadel, mille valitseja on Regionaal-ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus on Maa-amet. Maa-amet edastas 15.04.2024 kirjaga nr 7-1/24/3793-2 kooskõlastuse geoloogiliseks uuringuks (KOTKAS 17.04.2024 nr DM-127772-8).

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Marina Minerals OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 13.06.2024).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab kaevandamisloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtajaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Kadaka uuringuruumi

geoloogilise uuringuloo loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 19.03.2024 kirjaga nr DM-127772-4 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Jõelähtme ja Rae Vallavalitsusele.

Rae Vallavalitsus edastas 23.04.2024 kirjaga nr 669 nõustuva otsuse Kadaka uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega.

Jõelähtme Vallavolikogu 16.05.2024 otsusega nr 7-9/1635-1 andis tingimusliku nõusoleku Kadaka uuringuruumi ning esitas tingimused:

1. Tellivere tee kasutamine on vaja eraldi Jõelähtme Vallavalitsusega kooskõlastada.

Tellivere tee (tee nr 2451150) kuulub munitsipaalomandisse ning on tonnaažipiiranguga 10 t. Arvestades, et uuringute teostamiseks Mäekünka, Salu, Kärnerisauna ja Sauna kinnistul, on vaja suurte masinatega läbida Tellivere tee, siis tuleb tee kasutamine Jõelähtme Vallavalitsusega eraldi kooskõlastada.

2. Geoloogilise uuringuloo saajal pole õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Riigikohtu halduskolleegium on 11.11.2015 kohtuasjas nr.3-3-1-37-15 teatud kohtuotsuse punktides 12 ja 13 viidanud sellele, et kohaliku omavalitsuse nõustumine uuringuloo andmisega ei piira kohaliku omavalitsuse võimalust kaevandamisloa kooskõlastamisest keelduda ning et geoloogilise uuringu tulemustel on iseseisev väärtus ka siis, kui uuringule kaevandamist ei järgne.

3. Kadaka uuringuruum asub rohevõrgustiku T9 tuumalas.

Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt asub Kadaka uuringuruum rohevõrgustiku T9 tuumalas. Marina Minerals OÜ on esitanud Keskkonnaametile geoloogilise uuringu loa taotluse ka Kulli II uuringuruumis, kus uuringuruumi teenindusmaa pindala on 19.77 ha. Ka Kulli II uuringuruum asub rohevõrgustiku T9 tuumalas. Mõlemad taotletavad uuringuruumid kokku on 46,13 ha ning moodustavad suure osa rohevõrgustiku tuumalast T9.

Juhul, kui geoloogilise uuringu tulemusel leitakse uuritava alal kaevandamisväärtset materjali ja alale esitatakse tulevikus kaevandamisloa taotlus, siis tuleb koos kaevandamisloa taotlusega loa taotlejale esitada kavandatava kaevandamistegevuse ja rohevõrgustiku toimivuse ning ümberkaudsete loodusväärtuste püsivuse kohta detailsem eksperthinnang, mille alusel on võimalus Jõelähtme Vallavolikogul kujundada seisukoht kaevandamise võimalikkuse ja lubatavuse osas taotletaval alal.

4. Tee nr 4647258 tuleb rekonstrueerida

Marina Minerals OÜ esindaja on 02.04.2024 on toimunud keskkonnakomisjoni koosolekul tõdenud, et nende soov on esitada tulevikus ka keskkonnaloo taotlus kaevandamiseks. Kuigi

geoloogilise uuringu loa saamine ei anna õigustatud ootust kaevandamisloa saamiseks, märgime siiski ennetavalt, et Jõelähtme Vallavolikogu ei näe perspektiivsena materjali väljavedu Tellivere tee kaudu. Tulevikus võimaliku karjääri väljaveo teena tuleb kasutada Tellivere teed (tee nr 2451150) ning Lagedi-Aruküla-Peningi teed (tee nr 11300) ühendavat teed nr 4647258, mis tuleb selleks otstarbeks täies ulatuses rekonstrueerida ning liiklus suunata Lagedi-Aruküla-Peningi teele.

Keskkonnaamet edastas 23.05.2024 kirjaga nr DM-127772-11 Jõelähtme Vallavalituse tingimused Marina Minerals OÜ-le arvamuse avaldamiseks.

Marina Minerals OÜ edastas 23.05.2024 Keskkonnaametile nõustuva vastuse Jõelähtme Vallavalituse esitatud tingimustele. (KOTKAS 23.05.2024 nr DM-127772-12).

HMS § 48 ja § 49 lg1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks xx.06.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks määrati 2 nädalat. Avalikustamise käigus ettepanekuid...

HMS § 40 lg kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt xx.06.2024 kirjaga nr DM-xxxx arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ...

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo